

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

ගොඩකවෙල ප්‍රාදේශීය සභාවේ 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය, එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය, ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය, වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1987 අංක 15 දරන ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 172(1) උපවගන්තිය සහ 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට ගොඩකවෙල ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ පරිචයන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මා මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් තත්ත්වගණනය කළ මතයක් පළකරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ පරිචයන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව ප්‍රාදේශීය සභාවේ වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව

විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්ස්ථානාධිකාරයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහභැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ භැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරන ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ ප්‍රාදේශීය සභාවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, ප්‍රාදේශීය සභාව ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවීම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව.

1.5 වෙනත් තෛතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ පහත සඳහන් අවශ්‍යතාවයන් සම්බන්ධයෙන් විශේෂ ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් වේ.

(අ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6(1)(ඇ)(iii) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමඟ අනුරූප වේ.

(ආ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6(1)(ඇ)(iv) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ඉකුත් වර්ෂයේදී මා විසින් සිදුකරන ලද නිර්දේශයන් ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත්ව ඇත.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය -----	සභාවේ අදහස් දැක්වීම -----	නිර්දේශ -----
(අ) එකතුව රු.5,151,365ක් වූ වැඩ නිම කළ ව්‍යාපෘති 02ක් හා ගොඩනැගිලි 03ක් ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.	2023 වර්ෂයේදී නිවැරදි කරන බව.	නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතු වේ.
(ආ) ඉදිකළ ගොඩනැගිලි 02ක වටිනාකම රු.1,100,467ක් වැඩියෙන් ගිණුම්ගත කර තිබුණි.	2023 වර්ෂයේදී නිවැරදි කරන බව.	නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතු වේ.
(ඇ) ගිණුම් විෂයයන් 02ක සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව ශේෂ සහ උපයෝගී ලේඛන අනුව ශේෂ අතර රු.886,362ක වෙනසක් විය.	අදහස් දක්වා නොතිබුණි.	වෙනසට හේතු හඳුනාගෙන නිරවුල් කළ යුතු වේ.

1.7 අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණ වලට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවූ අවස්ථා පහත දැක්වේ.

විගණන නිරීක්ෂණය -----	සභාවේ අදහස් දැක්වීම -----	නිර්දේශය -----
(අ) I. මුදල් රෙගුලාසි 371 (5) ට පටහැනිව, 2012 – 2022 වර්ෂ අතර කාලය තුළ ලබා දුන් රු.1,468,165ක අත්තිකාරම් පියවා නොතිබුණි. II. 2007 වර්ෂයත් 2020 වර්ෂයත් අතර කාලයට අදාළ එකතුව රු.734,050ක් වූ කල් ඉකුත් වූ විවිධ තැන්පතු මුදල් රෙගුලාසි 571 (2) පරිදි නිරවුල් කර නොතිබුණි.	I. නොපියවූ අත්තිකාරම් පියවීමට කටයුතු කෙරේ. II. ගිවිසුම් ඇප තැන්පත් නිරවුල් කළ වහාම කල්ඉකුත් වූ විවිධ තැන්පත් නිරවුල් කරනු ලබයි.	මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු වේ.
(ආ) ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 126 වගන්තිය යටතේ ප්‍රධාන කාරණා 09ක් වෙනුවෙන් අතුරු ව්‍යවස්ථා පනවා නොතිබුණි.	21 වන අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ උපලේඛන වාර්ෂිකව ගැසට් පත්‍රය මගින් ප්‍රසිද්ධ කරන බව.	

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සභාවේ පුනරාවර්තන වියදම ඉක්මවූ ආදායම රු.8,287,136ක් වූ අතර, ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ පුනරාවර්තන වියදම ඉක්මවූ ආදායම රු.13,544,808ක් විය.

2.2 ආදායම් පරිපාලනය

2.2.1 ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල්කළ ආදායම්, රැස්කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම්

සභාව විසින් ඉදිරිපත් කළ තොරතුරු අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයට හා ඉකුත් වර්ෂයට අදාළව ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල්කළ ආදායම්, රැස්කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම් පිළිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

ආදායම් ප්‍රභවය	2022				2021			
	ඇස්තමේන්තු ගත ආදායම	බිල්කළ ආදායම	රැස්කළ ආදායම	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය	ඇස්තමේන්තු ගත ආදායම	බිල්කළ ආදායම	රැස්කළ ආදායම	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය
-----	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.
වරිපනම් හා බදු කුලී	5,935,099	6,392,614	5,706,053	4,107,494	5,916,262	6,074,294	5,660,660	4,045,981
බලපත්‍ර ගාස්තු	16,974,811	11,363,452	10,111,641	3,909,026	15,788,919	9,299,126	7,537,017	2,668,617
වෙනත් ආදායම්	1,974,000	1,909,928	1,909,928	-	1,739,100	1,870,692	1,870,692	-
	<u>4,780,466</u>	<u>1,549,773</u>	<u>4,345,572</u>	<u>549,475</u>	<u>4,722,260</u>	<u>1,983,391</u>	<u>4,142,604</u>	<u>486,742</u>
	<u>29,664,376</u>	<u>21,215,767</u>	<u>22,073,194</u>	<u>8,565,995</u>	<u>28,166,541</u>	<u>19,227,503</u>	<u>19,210,973</u>	<u>7,201,340</u>

2.2.2 ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්යසාධනය

සභාවේ ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්යසාධනය සම්බන්ධ නිරීක්ෂණ පහත දැක්වේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
-----	-----	-----
(අ) වසර 05ට වඩා පැරැණි රු.1,210,025ක හිඟහිටි වරිපනම් ශේෂයක් ද, වසර 03ට වඩා පැරැණි රු.152,966ක හිඟහිටි අක්කර බදු ශේෂයක් ද 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට පැවැතිණි.	රතු නිවේදන නිකුත් කළ බව හා ආර්ථික අර්බුදය නිසා දේපළ තහනම් කිරීම අපහසු බව සහ ගොවිජන සභාවට අනුව ඉඩම් පිළිබඳ තොරතුරු නොමැති නිසා අක්කර බදු දේපළ සමීක්ෂණය කළ නොහැකි විය.	හිඟ ආදායම් රැස් කළ යුතු වේ.
(ආ) 2022 වර්ෂයේදී ආයතන 09ක් පරිසර බලපත්‍ර අළුත්කර නොතිබීමත්, දුරකථන සම්ප්‍රේෂණ කුළුණු 08කින් ව්‍යාපාර බදු අයකර නොතිබීමත් නිසා රු.68,550ක ආදායමක් අහිමි වී තිබුණි.	පරිසර බලපත්‍ර 04ක් අලුත් කිරීමට යොමුකර ඇති අතර බලපත්‍ර 05ක් අලුත් කිරීමට දන්වා ඇති බව සහ කුළුණු සඳහා බදු ගෙවා නොතිබුණි.	ආදායම් නොපමාව අයකරගත යුතු වේ.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) රු.5,654,649ක් පිරිවැය වූ මාදම්පේ මාළු වෙළඳපොළ නැවත සකස් කිරීමට රු.2,771,927ක් වැයකර තිබුණි. එහෙත්, ඉදි කිරීම් දුර්වලතා දක්වමින් වෙළඳුන්ගෙන් කොටසක් වෙළඳපොළ ඉදිරිපිට මාළු අලෙවි කරමින් සිටී.	එම වෙළඳුන්ට එරෙහිව නඩු ගොනු කර ඇත. අනවසර ලැලි ඉවත් කරන බව වෙළඳුන්ට දන්වා ඇත.	වෙළඳසැල් ඉදිකිරීමේදී මනා අධ්‍යයනයකින් හා සැලසුම් සහගතව කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) පළාත් පාලන කොමසාරිස්ගේ චක්‍රලේඛ පරිදි, මාදම්පේ මාළු කඩ සඳහා රු.774,000ක් වූ මාස 03ක ඇප තැන්පතු අයකර නොතිබුණි. කාමර 08ක් ගිවිසුම් රහිතව බදු දී තිබුණි. එමෙන්ම, කාමර 31කින් මාස 02-08ත් අතර කාලයක් හිඟහිටිව පවතින රු.2,358,800ක් අයකර නොතිබුණි.	ගිවිසුම් රහිතව පැවැරීම් කළ නිසා මාස 03ක ඇප ලබා ගෙන නොතිබුණි. ඉදි කිරීම්වල අඩුපාඩු සකස් කරන තෙක් ගෙවීම් නොකිරීමට එම වෙළඳුන් තීරණයකර ඇති බැවින් හිඟ මුදල් අය කිරීම ද ගැටලු සහගත වී ඇති බව.	අදාළ චක්‍රලේඛය අනුව කටයුතු කළ යුතු අතර හිඟ ආදායම් අය කළ යුතු වේ.
(ඇ) 2019 වර්ෂයේ සිට 2021 වර්ෂය දක්වා හඳුනාගත් අනවසර ඉදිකිරීම් 25ක් 1987 අංක 15 දරන ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 47 වගන්තිය ප්‍රකාරව ඉවත් කර නොතිබුණි.	මේ වනවිට කාර්මික නිලධාරීන් විසින් අනවසර ඉදිකිරීම් පිලිබඳ පසු විපරම් සිදු කරන බව.	ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 47 වගන්තිය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු වේ.
(ඈ) ජල ව්‍යාපෘති සඳහා 2016 වර්ෂයේදී රු.742,500කට ජල මීටර් 270ක් මිල දී ගෙන තිබුණි. ඉන් මීටර් 177ක් අභාවිතව පැවති අතර, නිවාස 185ක් සඳහා මේ දක්වාම ජල මීටර් සවිකර නොතිබුණි. එමෙන්ම, නිවාස ඒකක 12කින් ජල ගාස්තු ලෙස අයවිය යුතු රු.18,128ක් වර්ෂ 03කට වඩා පැරණි විය.	රජයේ නිල නිවාසවල හිඟ මුදල් පිළිබඳ කටයුතු කරන බව හා අනෙකුත් මුදල් ජංගම සේවා මගින් අයකර ගැනීමට කටයුතු කරමින් පවතින බව.	අභාවිතව පවතින ජල මීටර් , මීටර් සවිකර නැති නිවාසවල සවි කිරීමටත් හිඟ ආදායම් අයකර ගැනීමටත් කටයුතු කළ යුතු වේ.
(ඉ) සන අපද්‍රව්‍ය මෙට්‍රික් ටොන් 1800ක් පමණ බැහැර කිරීමට සේවකයින් 18 දෙනෙකු හා වාහන 04ක් වෙනුවෙන් රු.17,365,539ක් වැයකළ ද, ඒවා පරිසර හිතකාමීව බැහැර කර නොතිබුණි. එමෙන්ම, නොදිරන කසළ වෙනුවෙන් ඉදිකළ රු.2,718,707ක ගොඩනැගිල්ල හා රු.950,000ක් වූ බෙලර් යන්ත්‍රය (Hydraulic Vertical Baler) 2022 දෙසැම්බර් 31 දින දක්වාම අභාවිතව පැවතුණි.	නිසි ස්ථානයක් නොමැති නිසා කසළ සෘජුවම අංගනය වෙත මුදා හැරේ. ඉදිරියේදී කසළවලින් කොම්පෝස්ට් නිපදවීමටත්, නොදිරන කසළ අලෙවිය හෝ විනාශ කිරීමටත්, විදුලි සැපයුම ලද විට බෙලර් යන්ත්‍රය භාවිතා කිරීමටත් අපේක්ෂිතය.	සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ සැලැස්මක් සකස්කර ක්‍රියාත්මක කිරීම හා වත්කම් ඵලදායී ලෙස උපයෝජනය කළ යුතු වේ.
(ඊ) නිශ්චල දේපළ වසර 05කට වරක් තක්සේරු කළයුතු වුවද, 2013 වර්ෂයේ වරිපනම් තක්සේරුව අනුව වරිපනම් අයකරමින් පැවැතිණි.	තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවෙන් 2023 වර්ෂයේ දී නව තක්සේරුවක් කිරීමට නියමිතව ඇති බව.	වරිපනම් දේපළ වසර 05කට වරක් තක්සේරු කළ යුතු වේ.

3.2 කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) බලවින්න කොමිපෝස්ට් අංගනයේ ඉදිකිරීම් අත්හැර දැමීම නිසා ඒ සඳහා ගෙවූ රු.1,223,807ක් අනාර්ථික වියදමක් වී තිබුණි.	එම වැඩ නිමකළ නොහැකි වුවද, කසළ ගැටළුව විසඳීමට මුදල් ලබා දීමට පළාත් ප්‍රධාන අමාත්‍යාංශය එකඟ වී ඇති බව.	ව්‍යාපෘතියේ ඉතිරි වැඩ කඩිනමින් නිම කළ යුතු වේ.
(ආ) ඇල්පිටිය පන්සල පාර හා නාඹුලුව යා කරන මාර්ගය වෙනුවෙන් මිල දී ගත් කැටගල් 876ක් මාර්ගයේ අතුරා නොතිබීමෙන් ඊට ගෙවූ රු.56,940ක් නිෂ්කාර්ය වියදමක් වී තිබුණි.	අතුරා නොතිබුණු එම ගල් ප්‍රමාණය සභාවට ලබා ගැනීමට කටයුතු සලසා ඇති බව .	එම කැටගල් ගෙන මාර්ගයේ ඉදිකිරීම් නිම කළ යුතුය.
(ඇ) ගොඩකවෙල සතිපොළ භූමියේ ඉදිකිරීම්වල දී රු.391,492ක් වැඩිපුර ගෙවා තිබුණු අතර වැසිකිළි පද්ධතිය ඉදිකිරීමේදී සාවද්‍ය තොරතුරු දක්වා වැඩි ලංසුවකට ප්‍රසම්පාදනය පිරිනැමීමෙන් රු.73,686ක පාඩුවක් සිදු වී තිබුණි.	මෙය වැඩිපුර ගෙවීමක් නම්, කොන්ත්‍රාත්කරුගේ රැඳවුම් මුදලින් අයකරන බව සහ අඩුම මිල ලබාදුන් ආයතනය ඉදිරිපත් කළ සටහන් පොත (Contractors Record Book) යාවත්කාලීන කර නොමැති බැවින් පළාත් පාලන කොමසාරිස් කාර්යාලයේ නිලධාරීන් විසින් සියලු ලේඛන සම්පූර්ණ කළ ආයතනය තෝරා ගෙන තිබුණ බව.	වැඩිපුර ගෙවීම් ආපසු අයකරගත යුතු වේ. කොන්ත්‍රාත්කරුවන් තෝරා ගැනීමේදී ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ ප්‍රකාරව කටයුතු කළයුතු වේ.
(ඈ) ගොඩකවෙල ළමා උද්‍යානය ඉදිකිරීමේදී රු.39,913ක් වැඩිපුර ගෙවා තිබුණි. නිසි නඩත්තුවක් නොවීමෙන් රු.94,230ක් වැයකර 2022 මැයි මාසයේ අතුරා තිබුණු තණ පිඩලිවලින් සියයට 80ක් පමණ 2023 පෙබරවාරි වන විට විනාශ වී තිබුණි.	රු.39,313ක් රැඳවුම් මුදල් ගෙවීමේදී අඩු කරන බව. ළමුන් විශාල පිරිසක් ළමා උද්‍යානයට පැමිණීම නිසා තණ පිඩලි විනාශ වී ඇති බව.	වැඩිපුර ගෙවීම් ආපසු අයකරගත යුතු අතර උද්‍යානය මනාව නඩත්තු කළ යුතු වේ.
(ඉ) ගොඩකවෙල ආදාහනාගාරයේ කොන්ක්‍රීට් කුලුණු සහ තලාද පමණක් සකසා තිබියදී අන්‍යෝන්‍ය එකඟතාව මත 2022 වර්ෂයේදී කර්මාන්තය අවසන් කර තිබුණි. ඒ වනවිට කළ වැඩ සඳහා රු.1,000,000ක් ගෙවා තිබුණු අතර රු.1,040,460ක් ගෙවීමට ද නිර්දේශ කර තිබුණි. එමෙන්ම, දෙවන බිල්පතෙහි මිල විචලන (Price Adjustment) සඳහා ද රු.385,752ක වැඩිපුර ගෙවීම් නිර්දේශ කර තිබුණි.	ගිවිසුම අවසන් කළේ පැරණි මිලට වැඩ නිම කිරීමට නොහැකි බව කොන්ත්‍රාත්කරු පැවසීම නිසා බව හා වැඩිපුර ගෙවීමක් සිදුවී නම් ඒවා රැඳවුම්වලින් අඩු කරන බව .	වැඩිපුර ගෙවීම් අය කරගත යුතු අතර, පවතින නීති රීතිවලට අනුව වැය කළ මුදල් ඵලදායී ලෙස උපයෝජනය සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතු වේ.
(ඊ) නොදිරන කසළ රැස්කිරීමේ මධ්‍යස්ථානය ඉදි කිරීමේදී පිරිවිතරවලට අනුකූල නොවූ වැඩ සඳහා රු.92,752ක් ගෙවා තිබුණි.	මින් ඉදිරියට මෙවැනි වැරදි සිදු නොවීමට කටයුතු කරන බව.	වැඩිපුර ගෙවීම් ආපසු අයකරගත යුතු වේ.